

Hur man illuminerar en begynnelsebokstav

Kursmaterial för Nordmarks Universitet January 2005

Av Lady Anna de Byxe (Anna Troy)

Detta är en beskrivning av hur man får till en enkel illuminerad versal, d.v.s. en målad begynnelsebokstav, av den typ som förekom i en stor del av de illuminerade manuskript som tillverkades från 1200-talet t.o.m. 1400-talet. Teknikerna som används i denna övning ger en god grund i övrig illumination.

Material som behövs:

- Papper i tjockare kvalitet t.ex. akvarellpapper med en slätare baksida (Man använder den slätaste sidan).
- Två stycken smala penslar storlek 0, 000.

Desto fler nollor desto smalare. Kolla penselspetsen, hellre en spetsig tjock än en spretig tunn.

- Gouchefärg:

Grundfärgerna: Vit, svart, Rich Gold, ultramarin blå, cinnober eller vermilion röd.

Extrafärger: Viridian Green, Brilliant Yellow.

Gouache är det närmaste man kommer till vad som användes under medeltiden, d.v.s. färgpigment som blandades antingen med äggula eller vita (ägg tempera) eller gummi arabikum. Akvarellfärger är inte så lämpliga eftersom de täcker inte så värt bra.

Oljefärg och Akrylfärger är inte att rekommendera.

- En blyertspenna
- Ett radergummi, knådgummi är bra.
- En vattenbeständig, svart, fiberspetspenna storlek 02-03
- Tejp eller häftmassa

Hur man gör:

Steg 1.

Kopiera ditt original t.ex. från en bok. Förstora eller förminska till önskad storlek. Klipp ut kopian. Tag blyertspennan och skugga baksidan av kopian hårt. Nu har du fått ett kalkerpapper.

Steg 2.

Tejpa eller fäst med häftmassa, försiktigt fast kalkerpapperet, med blyertssidan nedåt, på den slätaste sidan av akvarellpapperet. Fyll i konturerna av bokstaven (kulspetspennor är bra till detta då man kan trycka dem ganska hårt utan att kalkerpappret går sönder.) När du sedan tar bort kalkerpapperet har du nu konturerna att fylla i.

Steg 3.

Först målar man bakgrundsfärgerna med den tjockare penseln. Gouchefärg blandas med lite vatten tills den har en kaffegräddslignande konsistens. Först guld, sedan den ljusare röda färgen, sist den mörkare blåa som bättre täcker misstag som kan ha gjorts

med den röda färgen. Ta gärna och måla en blå eller röd fyrkant på en annan bit papper så att du kan använda till nästa steg.

Steg 4.

När grundfärgerna har torkat målar man sedan vitverket, (olika mönster med den vita färgen) med den smalare penseln. Mönstren kan vara allt från enkla streck och cirklar till komplicerade rankor. Det kan vara lite trixigt att få till rätt konsistens på den vita färgen för detta moment. För tjockt och linjerna blir ojämna, för tunt så syns inte färgen. Då kommer den där extra fyrkanten väl till pass att öva lite på innan du börjar på bokstaven.

Steg 5.

Sista steget är att, då färgen har torkat, försiktigt sudda bort de blyertskonturer som har blivit kvar. Sedan tar man fiberpennan och förstärker de yttre konturerna av bokstaven med en svart linje. Sista av allt andas man ut. Grattis, du har ljust målat din första illumination.

För tips om böcker, butiker och länkar m.m. kan du surfa över till "Nordmarks Skriptorium" på <http://home.tiscali.se/annascrafts/nordskript/>

Exempel:

